

འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་བཙུགས་ཐེངས་ ༡༣ པའི་དུས་ངན་རྟེན་འབྲེལ་བཅི་སྤྱད།

ལྷན་འཛིན་གྱི་ཁྱབ་དང་བཅག་འཐུའི་ལས་འབྲེད་པ་ཚུ།

འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ལྷན་ཚོགས་གཞི་བཙུགས་ཐེངས་ ༡༣ པ་འདི་ གྱི་ཆེས་ ༡༤-༡-༢༠༡༩ ལུ་ དམངས་གཙོའི་ཁང་བཟང་གི་ བཅག་འཐུ་ལྷན་འཛིན་གྱི་ཁྱབ་མཆོག་གི་ ཡིག་ཆ་ཅན་ལུ་འབད་ ཚུལ་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཐོག་ བཅི་སྤྱད་ཞུ་གནང་ཡི། འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་འཛིན་གྱི་ཁྱབ་ འགོ་དང་པ་འདི་ གྱི་

ཆེས་ ༣༡-༡-༢༠༠༥ ལུ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་བཀའ་ཤོག་གསལ་གྱི་བཀའ་ཐམས་ཐོག་ བསྐོ་བཞག་གནང་སྟེ་ འདི་གི་ཡིག་ཆ་ཅན་འདི་ གྱི་ཆེས་ ༡༤-༡-༢༠༠༤ ལུ་ ས་གནས་ལུ་ཉིག་ཐང་ལུ་ གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་འགོ་འབྲེད་གནང་ཡི།

དུས་ངན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་ལུ་ ལུག་ལུ་མི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གིས་

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བཅག་འཐུའི་རིགས་ཚུ་ རང་མོས་དང་ནུམ་དག་པེས་བདེན་ཡོད་པ་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་ ལུག་གང་དག་ ཞུ་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ ཡང་བསྐྱར་གྱི་ཁས་ལེན་ལུ་ བའི་སྐབས་ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ འདི་ ག་ནི་བ་མཐར་འབྲེལ་ཅན་ལུ་འགྱུར་ནི་དོན་ལས་ མི་ངོ་མཉམ་བཞེད་ཀྱིས་ རང་མོའི་གཞུང་འབྲེལ་དང་ རྒྱུ་རྒྱུ་གི་བསམ་འཆར་ཚུ་ བརྒྱུ་འབྲེད་ཡི།

བཅག་འཐུ་ལྷན་འཛིན་གྱི་ཁྱབ་མཆོག་གིས་ བསམ་ཤེ་ལུ་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༡ པའི་སྐབས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ འབྲུག་ལུགས་སྤྱི་ལུ་རྟེན་གསལ་གནང་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ རང་གི་སྤྱི་གསལ་གྱུབ་ག་ཡོད་མི་འདི་བཏོན་ཐོག་ལས་ འཛོར་སྤྱད་གི་འགན་ཁུར་ཐེབས་ཅི་རང་འབག་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཕྱག་ལྷེད་གང་དག་ལུ་དགོལ་ཡོད་པའི་ ཅན་གསོ་བཀོད་གནང་ཡི།

རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ ༡༠ ནང་ ཉམས་ཐྱུང་ལས་ལྷབ་སྤྱད་ལས་རིམ།

ཉམས་ཐྱུང་ལས་ལྷབ་སྤྱད་ལས་རིམ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བཅག་འཐུ་ཆར་རེ་མཇུག་བསྐྱར་འབྲེལ་ལུ་ བཅག་འཐུའི་ཤུལ་གྱི་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ནི་དོན་ལས་ ག་ནི་བཀའ་ཆེ་བའི་ལས་

དོན་གཅིག་འབད་ འགོ་འབྲེན་འཐབ་ཡིན།

ཉམས་ཐྱུང་ལས་ལྷབ་སྤྱད་ལས་རིམ་ ༢༠༡༩ འདི་ གྱི་ཆོགས་ཀྱི་བཅག་འཐུ་ ༢༠༡༩ ལུ་ བཅག་འཐུའི་སྤྱི་གསལ་ལུ་ བསྐོ་བཞག་འབད་དེ་

ཡོད་པའི་བཅག་འཐུའི་འགོ་དོན་ལུ་ དཔོན་ཚུ་གིས་ བསམ་ལེན་དང་རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ དཀའ་ལུ་ཚུ་འཛིན་འབད་དེ་ ཉམས་ཐྱུང་ཐོབ་ནི་གི་དམིགས་གཏང་ལུ་ འགོ་འབྲེན་འཐབ་ཅི།

ཉམས་ཐྱུང་ལས་ལྷབ་སྤྱད་ལས་རིམ་འདི་ རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཉེ་ཤུའི་ནང་ གྱི་ཆེས་ ༢༥-༢-༢༠༡༩ ལས་ ༡༡-༣-༢༠༡༩ ཚུན་ལུ་ འབྲེལ་

ཡོད་རྒྱུ་ལུ་ཚུ་གིས་ ཉམས་ཐྱུང་ལས་ལྷབ་སྤྱད་ལས་རིམ་འཐབ་ཅི།

རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཉེ་ཤུའི་ནང་ ཉམས་ཐྱུང་ལས་ལྷབ་སྤྱད་ལས་རིམ་ ༢༠༡༩ འདི་མཐར་འབྲེལ་ཅན་ལུ་འགྱུར་ཐབས་ལུ་ ལུགས་ཤོམ་འབད་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་མི་ བཅག་འཐུའི་སྤྱི་གསལ་གཞུག་གི་འགོ་དོན་ལུ་ རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱར་ཞིབ་ཐོག་བཅི་འཛོག་འབད་ནི་ཡིན།

འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཉེ་ཤུ་ཆ་མཉམ་ནང་ ཉམས་ཐྱུང་ལས་ལྷབ་སྤྱད་ལས་རིམ་ ༢༠༡༩ འདི་མཐར་འབྲེལ་ཅན་ལུ་འགྱུར་ཐབས་ལུ་ ལུགས་ཤོམ་འབད་བཅའ་མར་གཏོགས་གནང་མི་ བཅག་འཐུའི་སྤྱི་གསལ་གཞུག་གི་འགོ་དོན་ལུ་ རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱར་ཞིབ་ཐོག་བཅི་འཛོག་འབད་ནི་ཡིན།

མིམ་ལུག་རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཉེ་ཤུ་ཆ་ཉམས་ཐྱུང་ལས་ལྷབ་སྤྱད་ལས་རིམ།

ལས་ཐེ་ཉེ་བ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ཉམས་ཚུངས་ལས་ལྟ་བུ་དཔལ་འཛིན།

ལས་སྡེ་ལྟེ་བ་རྩྱ་དང་ཉམས་སྦྱོང་ལས་ལྟེ་བ་སྤྱད་ལས་རིམ།

རྒྱུ་ལག་རྒྱ་གཞི་མ་དོ་བར་   བཅག་འཕུ་རྒྱ་རྒྱ་ཆོག་མ་
 གྱིས་   ལས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་དང་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་   གྱི་རྒྱ་ལྟ་བུ་   བཅག་
 ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལྟ་བུ་   རྒྱ་གཞི་ལྟ་བུ་   གྱི་ཆོག་མ་གྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 གྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་   རྒྱ་གཞི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

གའི་གནད་དོན་ལུ་སྒོས་བསྟན་དང་། རྒྱ་བསྟོན་ཚུ་ལེན་ནི་ལུ་ ཞལ་འཛོམས་འཛོགས་ཅི།
 དག་པོ་དེ་མག་སྟེ་ (རྒྱལ་གཞུང་དབྱུག་གི་འགག་སྟེ་དང་ བསྟན་སྲུང་དམག་སྟེ།)
 ལས་འབྲལ་ཉེན་སྲུང་དང་། རྒྱལ་འབྲེན་དབང་འཛིན་། དབྱུག་འགྲེམ། བན་བརྒྱུད་ལས་
 འདད་ མིན་དོན་ཚོགས་པ། ས་གནས་གཞུང་སྲོང་ལས་འབྲེན་ལ། ཞི་པོ་ཐོ་བགོ་དང་དང་།

མི་ཕྱིས་ལས་ཁུངས། དེ་ལས་ འབྲེལ་
བ་ཡོད་པའི་མི་སྡེ་ལས་ཆོགས་ཚུ་གིས་
ལས་རིམ་ནང་གྲལ་གཏོགས་འབད་ཡི།

རྩོད་ལག་ཚུ་ནང་འགོ་འཛིན་འཐབ་
 པའི་ལས་རིམ་དང་ཅོག་རང་ཐད་བ་
 འབད་ ལས་སྡེ་ལྷེ་བ་ཚུ་གིས་བཀོད་པའི་
 བསམ་ལེན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་ཡང་ མ་
 འོངས་པའི་བཅག་འཐུ་ཚུ་འི་ ལག་ལེན་
 དངོས་འཐབ་དོན་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་ཐོག་
 བརྩེ་འཛོག་འབད་དེ་མིན།

འབྲུག་གི་བཅག་འབྲུ་ལྷན་ཚོགས་
 གྱིས་ སྤྱི་ཚོགས་ཐོངས་གསུམ་པའི་
 བཅག་འབྲུ་འདི་ མཐའ་འཁྱུལ་ཅན་
 འབད་འགོ་འབྲེན་འཐབ་ཚུགས་མི་དང་
 ཉམས་སྤོང་ལས་ལྷབ་སྤྱང་ལས་རིམ་ནང་
 གྲལ་གཏོགས་འབད་བའི་མཉམ་འབྲེལ་
 དང་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མི་ལུ་ ལས་རྒྱེ་
 ལྷོ་བ་ཆ་ཉམས་ལུ་དང་ ཡིད་ཆེས་ངལ་
 རངས་སྐྱོམ་ཡོད།

བཙུག་ལྷན་པུ་ཏྲུ་ལ།

འབྲུག་གི་བཅག་འབྲུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བཅག་འབྲུ་ལྷན་འཛིན་ ཁྱེད་ཆོ་དབང་དང་། སྤྱང་བྱས་དང་
འཆར་གཞི་མཉམ་འབྲེལ་སྤྱི་ཚན་གྱི་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན་ མ་ནི་ལཱ་ལེ་གཉིས་ སྤྱི་ཚེས་ ༢༠-༡༩-
༢༠༡༩ ལུ་ བྲང་ལ་དེ་གི་རྒྱལ་ཡོངས་བཅག་འབྲུ་ལྷན་ཁྱེ་རྟོག་འབད་ནི་ལུ་ བྲང་ལ་དེ་གི་འཕྲོ་སྤྱེ་
ཡོད། དེ་གི་འབྲལ་ལས་ བཅག་འབྲུ་ལྷན་འཛིན་ བདེ་སྲིད་པ་རྣམས་དག་གིས་ བརྒྱ་དག་འཆལ་
ཚོང་ཁག་གི་ ཚོང་ཁག་བཅག་འབྲུ་འགོ་དཔོན་ ཝོར་བྱ་དབང་འདུས་ཀྱིས་ སྤྱི་ཚེས་ ༢༤-༣-༢༠༡༩
ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་བཅག་འབྲུ་འགོ་འདྲེན་གྱི་ཚོགས་རྒྱུན་ཁྱེ་རྟོག་འབད་ནི་ལུ་ ཐང་ལེན་པ་འཕྲོ་སྤྱེ་
ཡོད།

བཅག་འཐུའི་ལྷ་རྟོག་གི་ལས་རིམ་དེ་ ལུང་ཚུགས་བཅག་འཐུའི་འཛིན་སྐྱོང་ལས་ལྷ་རྟོག་གི་བར་
ན་ བཅག་འཐུ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཐང་ས་ལུ་ ཤེས་ཡོན་དང་ ཐབས་ལམ་རྩ་བ་ཆེ་མོར་འདར་ནི་ལུ་
ལྷ་ལྟུང་གི་གོ་སྐབས་ཕྱིན་ནི་ལེ་ ལས་རིམ་གི་རྩ་ལས་ཅིག་ཡིན།

༤-༡༠༡༧ ལུ་ ཚེགས་ཀྱི་ནུབ་ལོ་འབྲེན་འཐབ་སྡེ་ཡོད། འདི་གི་སྐབས་ འཚོ་ཐང་གྱི་འོག་ནང་
 ༤༥.༤% ཚེགས་ཀྱི་རྒྱ་རབ་པ་འོང་ཡོད་པ་དང་ ཐང་འབྲེག་གྱི་འོག་ནང་༤༥.༤% གིས་
 ཚེགས་ཀྱི་རྒྱ་རབ་པ་འོང་སྡེ་ཡོད་པ།

[illegible]

ས་སྟོང་ཞུགས་ཡོད་པའི་ འཛོམས་སྤྱི་འོག་གི་བཅག་འཕྲུ།

ཡིག་ཆ་བརྩམས་མི་མེད་པ་ལས་ བསྐྱར་སྒྲིག་འབད་དེ་ཡོད།

དེའི་ཚུན་ལུ་ (༡༩-༩-༢༠༡༧) ས་གནས་གཞུང་གི་ ས་ཁྱོད་ཞུགས་ཡོད་མི་གོ་གནས་ལྟ་
 རྒྱུ་ཅིག་ལུས་ཏེ་ཡོད།

ས་སྟོང་ཞུགས་ཡོད་མི་འདེམས་ཁོངས་དང་ ཅུས་མིན་བཅག་
འཕུལ་བཅག་འཕྲུ།

[illegible]

བསམ་བླ་སྒྲོངས་མཁར་རྫོང་ལག་གི་   འཛོམས་སྤྱི་ལོག་དང་   ཐིམ་ཕུག་རྫོང་ལག་གི་ཕར་
འབྲོག་སྤྱི་ལོག་གི་   ས་རྫོང་ཞུགས་ཡོད་པའི་འདྲམས་ཁོངས་ཀྱི་བཅག་འབུ་འདི་   སྤྱི་ཆོས་ ༡༩

ས་གནས་གཞུང་གི་འདེམས་ཁྲིམས་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལས་དོན།

ཚོང་ལག་བཅག་འཐུའི་ ཡིག་ཚང་ཚུ་གིས་ བཅག་འཐུའི་ གོ་བཤོད་དང་ བཅས་མཚམས་ལས་ཁྲིམས་ཀྱི་བཤོད་བྱེད་དང་ འབྲེལ་ རང་སྤྱོད་མངའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ ས་གནས་གཞུང་གི་མི་སྡེའི་ འགོ་བློན་པ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ འདེམས་ཁྲིམས་བསྐྱར་སྤྱོད་གི་ ལས་དོན་ཞལ་འཛུལ་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྤྱོད་ཡོད།

བྱ་སྤྱོད་ཞལ་འཛུལ་ཚུ་གི་སྐབས་ ཚོང་ལག་བཅག་འཐུའི་ ཡིག་ཚང་ཚུ་གིས་ ས་གནས་གཞུང་གི་མི་སྡེའི་འགོ་བློན་པ་ཚུ་ལུ་ འཕྲེལ་རང་འདེམས་ཁྲིམས་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་ གོ་དོན་ གསལ་བཤད་ཚུ་འབད་དེ་ གནད་དོན་དང་གོ་ས་འཆར་ཚུ་ བསྐྱ་ སྤྱོད་འབད་དེ་ཡོད། བྱ་སྤྱོད་ལས་དོན་འདི་གིས་ ས་གནས་ གཞུང་གི་འདེམས་ཁྲིམས་ཚུའི་ བཅད་མཚམས་ཀྱི་བསྐྱར་ ཞིབ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་དང་ ཡོངས་སུ་ རྒྱུ་མཐུན་ཚུ་དེ་ལུ་ ལྷན་ཐབས་འབད་འོང།

ས་གནས་གཞུང་གི་མི་སྡེའི་འགོ་བློན་པ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ འདེམས་ཁྲིམས་བསྐྱར་སྤྱོད་གི་ཞལ་འཛུལ།

བཅད་མཚམས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ལོ་ངོ་༡༠ རེ་བར་ན་ བཅད་མཚམས་བསྐྱར་ཞིབ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ་པའི་ འགན་ ཁུངས་སྤྱོད་ཡོད་དང་ ས་གནས་གཞུང་གི་འདེམས་ཁྲིམས་ཀྱི་ མཐའ་དཔྱད་བཅད་མཚམས་བཀའ་ཁྱུ་འདི་ བཅད་མཚམས་

ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ གྲུ་ཆོས་༡༤-༡༠-༢༠༡༠ ལུ་ དགེ་ལེགས་ཕུག་ ལྷན་ཚོགས་གྲིང་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ དེ་ལས་ ཐེམ་ཕུག་ གི་ཁྲོམ་སྤེ་བཞི་དང་ གྲུ་ཆོས་༢༧-༩-༢༠༡༡ ལུ་ ཞེད་འོག་ཚོགས་སྤེ་ཚོགས་པའི་འདེམས་ཁྲིམས་ ༡༠༥ གི་དོན་ལུ་ གསལ་སྤྱོད་ འབད་དེ་ཡོད།

མངའ་སྡེ་གྲ་མངའ་སྤེ་བཅག་འཐུ་ལྷན་འཛུགས་ འབྲུག་ལུ་ལྷོ་སྤྱོད་

མངའ་སྡེ་གྲ་མངའ་སྤེ་བཅག་འཐུ་ལྷན་འཛུགས་ ལྷོ་སྤྱོད་ལས་འཛུགས་

མངའ་སྡེ་གྲ་མངའ་སྤེ་བཅག་འཐུ་ལྷན་འཛུགས་ སྤྱི་ཚེ་ ཞེས་ སྤྱི་ཚེ་འདི་དང་ འབྲུག་མི་སྡེ་ཚོན་གྱིས་ གྲུ་ཆོས་༥-༩- ༢༠༡༩ ལུ་ འབྲུག་ལུ་ལྷོ་སྤྱོད་ལུ་སྤྱོད་ཡོད།

འབྲུག་མི་སྡེ་ཚོན་འདི་གི་གཞིགས་སྐོར་ “ཕུམ་བའེ་ གསལ་བསྐྱགས་” དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་གྱི་ལག་ལེན་

དངོས་འཐབ་འབད་ནི་གི་ དམིགས་ལུ་བསྐྱེད་དེ་ཡིན་མས། གཞིགས་སྐོར་གྱི་སྐབས་ལུ་ འབྲུག་མི་སྡེ་ཚོན་འདི་གིས་ ས་ གནས་གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་ཚུའི་བྱ་སྤྱོད་འཐབ་ཐངས་དང་ ས་ གནས་གཞུང་གི་འགོ་བློན་པ་ཚུ་གི་ ལཱ་དང་འགན་འཁུར་ཚུ་གི་ སྐོར་ལས་ ཉ་གོ་ཐབས་ལུ་ ཐེམ་ཕུག་དང་ སྤྱི་ཚེ་གི་ ས་ གནས་གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་ལག་ཚུ་ནང་ གཞིགས་ཞིབ་གནང་ཡི།

འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་དང་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ བཅག་འཐུའི་འཛུགས་ སྤྱོད་ལས་སྤེ་ཚུ་ རྩ་བཅན་བཅོ་ཐབས་ལུ་ བཅག་འཐུ་ཚུ་དང་ དམངས་གཙོ་འོ་འོ་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་ ཕན་ཚུན་མཉམ་འབྲེལ་དམ་ཟབ་ཀྱི་ ཉམས་སྦྱང་བཅུ་མེད་ འབད་ཕྱ་ཡིན།

འབྲེལ་ལུ་མཉམ་འབྲེལ་བཅག་དཔྱད།

བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་ ཕྱི་རང་ དེ་ལས་ ཐེམ་ཕུག་ རྒྱུ་ལག་འོག་ལུ་ ས་སྤྱོད་ལུ་ཡོད་པའི་འདེམས་ཁྲིམས་ཀྱི་ དང་འདྲོད་ཚན་གྱི་འདེམས་ཁྲིམས་ཚུའི་དོན་ལས་ གྲུ་ཆོས་༢༧- ༩-༢༠༡༩ ལུ་ འབྲེལ་ལུ་མཉམ་འབྲེལ་བཅག་དཔྱད་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཅི། དང་འདྲོད་ཚན་གྱི་འདེམས་ཁྲིམས་ ༥ ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ བསམ་གྲུབ་ལྗོངས་མཁར་དང་ ཕྱི་རང་ རྒྱུ་ལག་ལས་ མི་ངོམ་གཉིས་འདྲེན་ ཐེམ་ཕུག་རྒྱུ་ལག་ལས་ མི་ངོམ་གཉིས་ བཅག་དཔྱད་ནང་བཅད་མཁར་གཏོགས་ཏེ་ ཡོད།

འབྲེལ་ལུ་མཉམ་འབྲེལ་བཅག་དཔྱད་འདི་ ས་ གནས་གཞུང་གི་གོ་གནས་དོན་ལས་ རྒྱ་གར་འབད་མི་གི་ དགོས་མཁོ་ཆ་ལས་ཅིག་ཡིན། གྲུ་ཆོས་༢༠༡༩ ལུ་ འབྲེལ་ལུ་ མཉམ་འབྲེལ་བཅག་དཔྱད་ནང་ དང་འདྲོད་ཚན་གྱི་ འདེམས་ཁྲིམས་བསྐྱར་སྤྱོད་ཀྱིས་ བཅད་མཁར་གཏོགས་ ཉེ་ཡོད་མི་གྲུ་ལས་ འབྲེལ་ལུ་མཉམ་འབྲེལ་བཅག་ དཔྱད་ནང་ལས་ འདེམས་རྒྱ་ཆ་ ༤༤.༡༩% གིས་ མཐའ་ འབྲེལ་ཏེ་ཡོད།

འདས་པའི་ཉམས་ཐུང་གི་ལྷ་བ་སྤྱད་ལས་རིམ་ ༢༠༡༩ འདི་གི་བསྐྱར་ཞིབ།

བཅག་འཐུའི་འགོ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཙུ་ཉམས་ཐུང་གི་ལྷ་བ་སྤྱད་ལས་རིམ་བསྐྱར་ཞིབ་ནང་།

འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་དཔྱད་བའི་འགོ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཙུ་ཙུ་གིས་ གླིང་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༥-༢༧ རྒྱུན་གྱི་རིང་ ས་གནས་སྤྱོད་ལུ་འབད་ རྫོང་ཁག་ ༢༠ ནང་ ཡིག་ཆ་དཔྱད་བའི་ འདས་པའི་ཉམས་ཐུང་གི་ལྷ་བ་སྤྱད་ལས་རིམ་ ༢༠༡༩ སྐབས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཙུ་གིས་ བཀོད་ཡོད་པའི་ གནད་དོན་དང་མྱོས་འདེབས་ཙུ་ལུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ཡོད། བསྐྱར་ཞིབ་འབད་མི་ཙུ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ ཆ་འཛོག་དོན་ལུ་ གསལ་ཁྱུ་ཚུ་ཡང་ལུ་ཉེ་ཡོད།

མཐའ་བཅད་ཀྱི་སྤྱན་རླབས་ ལག་ལེན་དངོས་འཐབ་དོན་ ལུ་ ལཱ་གི་འཆར་གཞི་ཚུ་ འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ ཀྱི་མྱོས་ཚོགས་ཐེངས་དྲུག་པ་པའི་སྐབས་ ལྷན་འབྲེལ་ཐོག་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཆ་མཉམ་ལུ་ ཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཡིན།

ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་གི་དུས་སྟོན་བཅུ་སྟེ་སྤྱད་

གླིང་ལོ་ ༡༩-༠༩- ༢༠༡༩ ལུ་ བཅོ་རིགས་ཀྱི་ཉིན་མོ་དང་འབྲེལ་ འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ ཀྱིས་ དམངས་གཙོ་འོག་ལུ་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་ཀྱི་ འདི་གི་སྐབས་ལུ་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ ཆ་འདི་གི་ལུ་འགན་འདི་ ག་ནི་བ་གནད་ཁག་ཆེན་འབད་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་ རྫོང་ཁག་ཉི་ཤུ་ཆ་མཉམ་ ནང་ དམངས་གཙོ་འོག་ལུ་འབད་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་གི་ དུས་སྟོན་བཅུ་སྟེ་སྤྱད་ དམངས་གཙོ་འོག་ལུ་འབད་མི་ཙུ་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་གི་འབྲེལ་སྟོན་བཅུ་སྟེ་སྤྱད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་ཚུ་འི་བརྟུན་དུ་ཡང་འབད་དེ་ཡོད།

གླིང་ལོ་ ༢༠༡༧ ལས་ བཅོ་རིགས་ཀྱི་ཉམས་ཐུང་གི་སྐབས་ལུ་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་གི་དུས་སྟོན་བཅུ་སྟེ་སྤྱད་ འབད་ནི་འགོ་དཔོན་ལས་ལས་བཟུང་ ད་ལྟོ་ཀྱི་དུས་སྟོན་འདི་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་ཀྱི་དུས་སྟོན་ ཐེངས་ ༣ པ་ བཅུ་སྟེ་སྤྱད་འབད་མི་ཡིན།

ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་ཀྱི་ཉིན་མོ་དུས་སྟོན་ལུ་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་ཙུ་ག་དང་རྒྱུ་པའི་སྐབས་།

ཐོན་ཁུའི་བསུ་བ་དང་ཁ་ཐོབ་ལེགས་སྟོན།

ཆེ་རིང་སྟོན་པ་དཀར་འདི་ དུལ་ཅེས་འགོ་དཔོན་གསར་པ་ མེ་ འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ཚོགས་ནང་ དུལ་ཅེས་ལྷན་ ཁག་ལས་གནས་སོར་ཐོག་སྟོན་པ་དང་གཅིག་ཁར་ ཉེ་མའི་ དུལ་ཅེས་འགོ་དཔོན་ ལྷན་པ་ཆེ་རིང་གིས་ གླིང་ལོ་ ༢༠༡༩ ལས་ ལྷན་ཚོགས་ནང་ ཕྱག་ལུ་སྟོན་པ་ལས་ གནས་སོར་ འགྲུ་སའི་ས་གནས་གསར་པོ་དེ་ནང་ ལེགས་ཤོམ་འོང་བཅུག་ ཟེར་བའི་ལེགས་སྟོན་ཡོད།

འདི་བཟུམ་འབད་ རྫོང་ཁག་བཅག་འཐུའི་འཐོབ་བཀོད་འགོ་ དཔོན་ལས་རྒྱུ་ལས་བཞི་དང་ རྫོང་ཁ་སྐད་སྐད་འགོ་དཔོན་ ལས་རྒྱུ་ལས་གསར་པ་ཚུ་ལུ་ འབྲུག་གི་བཅག་འཐུ་ལྷན་ ཆོག་སྤྱད་འཐུལ་ཆ་འོང་ཆ་དང་ལུ་ཐོན་པ་ལེགས་སོ་ཡོད།

བཅག་འཐུའི་ཐོབ་བཀོད་འགོ་དཔོན་ སྟོན་པ་འདི་ གླིང་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༣ པ་ལས་ ལས་བྱེད་ཐོག་དགོངས་ལུ་འབད་ དེ་ཡོད་པ་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ལེགས་སྟོན་ཡོད།

ཆེ་རིང་སྟོན་པ་དཀར་ དུལ་ཅེས་འགོ་དཔོན།

པུ་ཆོས་སྟོན་ འཐོབ་བཀོད་འགོ་དཔོན་ལས་རྒྱུ་ལས་གསར་པ།

ཀམ་རྟོ་ འཐོབ་བཀོད་འགོ་དཔོན་ལས་རྒྱུ་ལས་གསར་པ།

ཕུ་ཆེ་འདྲེ་ འཐོབ་བཀོད་འགོ་དཔོན་ལས་རྒྱུ་ལས་གསར་པ།

ནམ་ཁ་རྟོ་ འཐོབ་བཀོད་འགོ་དཔོན་ལས་རྒྱུ་ལས་གསར་པ།

ཆེ་བརྟན་རྟོ་ རྫོང་ཁ་སྐད་སྐད་འགོ་དཔོན་ལས་རྒྱུ་ལས་གསར་པ།

ECB Celebrates 13th Foundation Day

Chief Election Commissioner with ECB staff

The Election Commission of Bhutan (ECB) marked the 13th Foundation Day in a modest ceremony in the chamber of the Chief Election Commissioner in *Democracy House* on 16th of January 2019. The First Chief

Election Commissioner of Bhutan was appointed on 31st of December 2005 by Royal Decree of His Majesty The Fourth Druk Gyalpo with the ECB office being formally opened in Motithang on 16th of January 2006.

During the ceremony, the officials rededicated their services to the ECB in ensuring free and fair elections in the country. Every individual shared their official and personal milestones set for the year 2019.

Hon'ble Chief Election Commissioner reminded and highlighted the need to serve the Nation to the best of one's ability and to take up the duty with an even higher sense of responsibility with the awarding of the *Druk Thuksey* Medal to ECB by His Majesty The King during the 111th National Day Celebrations in Samtse.

LEP in the 20 Dzongkhags

The Learning from Experience Program (LEP) is one of the most important activities for post-poll analysis conducted after every major election.

The LEP 2019 was conducted with the aim to identify issues and learn from experiences through the feedback and recommendations of the election officials deputed during the Third Parliamentary Elections 2018.

the respective Dzongkhags.

Individual reports, signed by the respective Chief Election Coordinators of the dzongkhags, were compiled. The issues and recommendations are being reviewed and considered by the Commission for implementation in the future elections.

LEP at Thimphu Dzongkhag

The LEP for the twenty dzongkhags was conducted from 25th of February 2019 till 11th of March 2019 by five teams in co-ordination with

The Election Commission of Bhutan would like to thank and acknowledge the contribution of all the participants representing the officials on election duty and the Dzongkhag Election Authorities for their active participation in the successful conduct of the LEP 2019 in all twenty dzongkhags.

LEP with Central Agencies

LEP with Central Agencies

Apart from the Dzongkhags, the Election Commission also met with various central agencies from 18th to 20th of March 2019 to discuss issues and receive the feedback from their

experiences during the Third Parliamentary Elections.

Officials from the Armed Force (RBP & RBA), RSTA, Bhutan Post, Media Houses, Political Parties, Department of Local Government, Department of

Civil Registration and Census and representative from relevant civil society organizations attended the program. In the similar manner as the LEPs in dzongkhags, the feedback and recommendations provided by the central agencies will be reviewed and considered for implementation in the future elections.

The ECB appreciates the cooperation and support of all the central agencies for the successful conduct of the Third Parliamentary Elections and their participation in the LEP.

Election Observation

Election Commissioner Ugyen Chewang and Mani Ghaley, Chief PPCD of the ECB visited Bangladesh to observe National Election of Bangladesh held on the 30th of December 2018. Later, Election Commissioner Deki Pema accompanied by Norbu Wangdi, DzEO of Pema Gatsel Dzongkhag visited Thailand to observe the Polls of the National Election held on 24th of March 2019.

The Election Observation visits are part of the programme among the EMBs in the region that provides a platform to learn from each other and share knowledge and ideas on the conduct of elections.

Elections in Vacant Demkhongs and Bye-Elections

A bye-election for the vacant post of *Gewog Tshogde Tshogpa* for Wangkha chiwog under Chhukha Dzongkhag was conducted with poll day on the 1st of January 2019. The lone candidate contesting the election was elected with 18.9% voter turnout.

The elections for the vacant *demkhong* for Tshothang and Wangdrog chiwogs of Samdrup Jongkhar and Thimphu Dzongkhags respectively were also conducted with Polls on

the 22nd of April 2019. The voter turnout was 45.86% and 68.67% respectively.

Similarly, bye-elections were also called in Narphung and Goomsom chiwogs under Samdrup Jongkhar and Tsirang Dzongkhags respectively. The voter turnout was 46.21% in Goomsom while the bye-election in Narphung had to be re-scheduled with no nomination papers being filed within the notified date.

Vacant Demkhong Election at Tshothang Chiwog

As of today (22nd of April 2019), there are only 7 post vacant for the Local Government.

Preliminary Activities for LG Delimitation Review

The Dzongkhag Election offices, under the direction of the Department of Electoral Registration and Delimitation (DERD), carried out pre-delimitation exercise meetings with the local government leaders under their jurisdiction.

During the preliminary meetings, the Dzongkhag Election Offices briefed and informed the LG leaders regarding the upcoming delimitation exercise and collected issues and proposals for the delimitation exercise. This preliminary exercise will help in carrying out the review of the delimitation for the LG constituencies systematically and comprehensively.

The Delimitation Commission is mandated to review and carry out

Pre-delimitation exercise meetings with the Local Government Leaders

delimitation after every 10 years. The Final Delimitation Order for the Local Government (LG) *demkhongs* was issued by the Delimitation Commission on 16th of October 2010 for the four *Thromdes* of Gelegphu, Phuentshogling, Samdrup Jongkhar and Thimphu and the 205 Gewog *Tshogde Tshogpa demkhongs* on 27th of February 2011.

Maharashtra State Election Commissioner visit Bhutan

Visit of Maharashtra State Election Commissioner

The State Election Commissioner of Maharashtra, Shri. J. S. Saharai and his delegation visited Bhutan from 1st to 5th of April 2019.

The main objective of their visit was in line with the “Mumbai Declaration”

and its follow up activities. During their visit, the delegation visited the local government offices in Thimphu and Punakha Dzongkhags to learn and understand how the LG offices function and the roles and

responsibilities of the LG officials.

Election Commission of Bhutan and Election Commission of India share a strong relationship in the field of elections and democracy towards strengthening election management bodies of the two countries.

Functional Literacy Test

Functional Literacy Test (FLT) for aspiring candidates for the vacant *demkhong* under Samdrup Jongkhar, Tsirang and Thimphu Dzongkhag was conducted on 27th of March 2019. A total of 5 aspiring candidates, two each from Samdrup Jongkhar and Tsirang dzongkhags and one from Thimphu Dzongkhag, appeared for the test.

FLT is one of the requirements to contest for a Local Government post. A total of 4057 aspiring candidates have appeared the FLT since 2016 with 88.12% of the candidates being successful in the FLT.

Review of the Learning from Experience Program(LEP) 2019

Participants for the review of LEP

Senior officials from the Election Commission of Bhutan Head Office reviewed, from 15th to 27th of April 2019 at Paro, the issues and recommendation received from various stakeholders during the LEP 2019 in the 20 Dzongkhags and at Head Office. These were also presented to the Commission for approval.

The final Report and Work Plan for implementation shall be presented during the Sixth ECB Conference and made available to all the relevant stakeholders.

EVM Day Celebration

Coinciding with the “Zorig Day” on 19th of April 2019, the Election Commission of Bhutan celebrated the “EVM Day” in all twenty Dzongkhag Election Offices and at *Democracy House* to mark the importance of voting in the democratic process and role of the EVM in the voting process. Cleaning of the EVM along other programs such as EVM demonstration to the Democracy Club Members was carried out.

This is the 3rd EVM day celebration since the introduction of the EVM day on *Zorig Day* in 2017.

Cleaning EVM on EVM Day

Welcome and Farewell

Tshering Dekar joined the ECB as the new Finance Officer on transfer from the Ministry of Finance. ECB welcomes Tshering Dekar into the ECB family while thanking Lhab Tshering for his dedicated service since 2014 and wishing him the best in his new place of posting.

Tshering Dekar
Finance Officer

Pema Chedup
ADzERO (New Recruit)

Karma Dorji
ADzERO (New Recruit)

Similarly, ECB welcomes newly recruited four Assistant Dzongkhag Electoral Registration Officers and an Assistant Language (Dzongkha) Officer to the family.

ECB also bids farewell to Mrs. Dema, Electoral Registration Officer who left on voluntary resignation on March 2019.

Phurpa Tshering
ADzERO (New Recruit)

Namkha Dorji
ADzERO (New Recruit)

Tsheten Dorji
ALO (New Recruit)